

Eskilstuna
kommun

**SVENSKA
DECKARBIBLIOTEKET**
Eskilstuna stadsbibliotek

"En häftig brand utbröt år 1890 i Eskilstuna. En stor fabrik brann ner. Det såg misstänkt ut. Konstapeln Fridolf Hammar vid Stockholmspolisen tog 30 dagar ledigt för att lösa mysteriet."

Det är upprinnelsen till Sveriges första detektivroman Stockholms-detektiven (1893) av Prins Pierre, pseudonym för journalisten Fredrik Lindholm.

Fredrik Lindholm bodde några år i Eskilstuna där en del av handlingen utspelar sig. Eftersom han i boken hade angripit personer i Eskilstuna som var kända på den tiden, flyttade han en tid efter att boken getts ut. Stockholms-detektiven är fortfarande läsvärd och tar upp viktiga samhällsfrågor från den tiden. Den finns att låna eller köpa på Eskilstuna stadsbibliotek.

Stockholms-detektiven, originalupplaga från 1893. Finns på Svenska Deckarbiblioteket.

Svenska Deckarbiblioteket

Svenska Deckarbiblioteket invigdes 7 maj 1989. Initiativtagare var Thomas Böös, 1:e bibliotekarie vid Eskilstuna stadsbibliotek. Han arbetade på Svenska Deckarbiblioteket 1989-2011 och är ledamot av Svenska Deckarakademin sedan 1990.

Grunden för Svenska Deckarbiblioteket köptes från den tidigare mordutredaren och samlaren Otto Holms nästan kompletta samling av svensk kriminallitteratur från åren 1893-1989.

Kriminallitteratur

Samlingarna består av svenska originalutgåvor från 1893 och kriminalromaner översatta till svenska från 1989. Dessutom innehåller de facklitteratur, avhandlingar, bibliografier, essäsamlingar, författarbiografier, tidskrifter och en stor klippsamling med recensioner från och med 1939.

Totalt omfattar Svenska Deckarbiblioteket nästan 17 000 titlar och ökar varje år med omkring 250 svenska originaltitlar och cirka 150 som har översatts till svenska.

De flesta är registrerade i Libris – den nationella bibliotekskatalogen.

Tillgång till samlingarna

Böckerna är inte för utlån. I enstaka fall kan undantag göras i studie- och forskningssyfte. Vanligast är att forskare läser böckerna på plats.

Nyförvärv sker genom beställningar av friexemplar från förlag. En trend är att utgivningen av kriminallitteratur ökar och ges ut via mindre eller egna förlag. Det medför en större bredd men också en utmaning att hålla samlingen komplett.

Några av Svenska Deckarbibliotekets samlingar

Otto Holms samling

Otto Holm (1912-1993).

Svensk kriminallitteratur 1893-1989 samt kriminologi. Otto Holm var polisman med stort intresse för kriminallitteratur. Genom att köpa hans nästintill kompletta samling av all svensk originalutgivning under närmare hundra år fick Svenska Deckarbiblioteket sin grundstomme.

Ted Bergmans samling

Ted Bergman (1928-2017).

Ted Bergman var bankman och ledamot i Svenska Deckarakademin. 2005 skänktes hans kompletta samling av Sir Arthur Conan Doyles detektivromaner om Sherlock Holmes till Deckarbiblioteket genom Deckarbibliotekets Vänners försorg och dess ordförande Bertil Widerberg.

I samlingen ingår även en stor samling övrig Sherlockiana och alla Ed McBains detektivromaner.

Miniatyrmodell av Sherlock Holmes hem, 221B Baker Street, gjord av Ted Bergman. Finns på Eskilstuna stadsbibliotek.

Gösta Gillbergs samling

Gösta Gillberg (1921-2011).

Blandad engelskspråkig kriminallitteratur i original. Gösta Gillberg arbetade på resebyrå, var översättare och skrev egna noveller, företrädesvis på engelska. Samlingen skänktes av hans änka till Svenska Deckarbiblioteket.

Hähnels samling

Barbro (1909-1995) och Folke Hähnkel (1910-1995).

Svenska Deckarbiblioteket fick ära en stor samling Agatha Christie-böcker i original efter Barbro och Folke Hähnkel.

Barbro var journalist och Folke var redaktör och musikkritiker på bland annat DN och stenografi i svenska riksdagen.

Morelius samling

Iwan Hedman Morelius (1931-2012).

Samlare, tidskriftsutgivare, sammanställare av bibliografiska verk, redaktör för flera bokserier och utgivare av tidskriften DAST Magazine.

Hans samling av facklitteratur inom genren innehåller cirka 1 000 titlar. I och med det utgör bibliotekets samling av facklitteratur en av de största i landet. Morelius var ledamot i Svenska Deckarakademin.

Olssons samling

Hans Olov Olsson var bibliotekarie på Mjölby stadsbibliotek i slutet av 70-talet.

Samlingen innehåller i huvudsak engelsk kriminallitteratur i original.

Brevsamling

Svenska Deckarbiblioteket äger en unik brevsamling från kända svenska och internationella deckarförfattare.

Här finns brev från bland andra Maj Sjöwall och Per Wahlöö, Agatha Christie, Mrs Georges Simenon, Tony Hillerman och Patricia Highsmith.

Deponerade samlingar

Alms samling

Börje Alm (1909-1995).

Apotekare i Stockholm, chef för Militärapoteket och medlem i Svenska Deckarbibliotekets vänner.

Engelsk och amerikansk kriminallitteratur i original. Kompletta serier, signerade förstaupplagor av bland annat författarna Ellery Queen, Dorothy Sayers och Agatha Christie med flera. Samlingen ägs av Svenska Deckarakademin.

Elgströmska samlingen

Jörgen Elgström (1919-1980).

Bibliotekarie, ledamot av Svenska Deckarakademin, recensent av deckare i Expressen, krönikör i BLM och skribent i tidskriften Jury. Bland innehållet finns vissa rariteter, svåråtkomlig facklitteratur och en stor samling material om Sherlock Holmes och Sir Arthur Conan Doyle. Deponerad av Sundsvalls stadsbibliotek.

Torsten Jungstedts samling

Torsten Jungstedt (1918-2006).

Engelsk kriminallitteratur, till stor del i pocket. Torsten Jungstedt var en känd radio- och tevepersonlighet, film- och kriminallitteraturkritiker och ledamot av Svenska Deckarakademin.

Sjöwall-Wahlöös handbibliotek

Per Wahlöös (1926-1975) och Maj Sjöwall.

Deras referensbibliotek som de använde sig av för att skriva sina kriminalromaner. Innehåller facklitteratur, kriminologi, böcker om vapen, samt polisiära dokument och rättsfallsprotokoll. Skänkt av Maj Sjöwall till Svenska Deckarakademin.

Svenska Deckarakademin

Svenska Deckarakademin har funnits sedan 1971 och verkar för kriminalgenrens bästa genom att dela ut priser och ge ut böcker och antologier med anknytning till genren.

Svenska Deckarbiblioteket har ett nära samarbete med Svenska Deckarakademin som sammanträder i november varje år på Eskilstuna stadsbibliotek. Då utses vinnarna av priserna *Årets bästa svenska kriminalroman* och *Årets bästa översatta kriminalroman*. I anslutning till mötena arrangeras program på Stadsbiblioteket.

Priset till bästa översatta kriminalroman har delats ut sedan 1971, och priset till bästa svenska kriminalroman från 1982. 1996-2008 hette priset *The Martin Beck Award*. Från 2009 heter priset *Den gyllene kofoten*.

Webbplats: deckarakademin.se

Lilla deckarbiblioteket

På Eskilstuna stadsbibliotek finns även Lilla deckarbiblioteket. Det är ett bibliotek för barn och unga som tycker om att läsa deckare och lösa mysterier.

Nalle Lindholm, Eskilstunas egen deckarnalle, finns att köpa på Eskilstuna stadsbibliotek.

Kontaktinformation

Eskilstuna stadsbibliotek,
Svenska Deckarbiblioteket
Kriepsensgatan 4, Eskilstuna
Tfn: 016-710 51 10 (reception)

bibliotek.eskilstuna.se
svdbiblioteket@eskilstuna.se

Svenska Deckarbiblioteket **- ett forsknings- och studiebibliotek i Eskilstuna**

Grundades 1989 och är en del av Eskilstuna stadsbibliotek.

Huvuduppgiften är att samla all kriminallitteratur som ges ut på svenska och relevant facklitteratur.

Samlingen ska vara tillgänglig för studier och forskning.

I november varje år anordnas en Deckarvecka på Eskilstuna stadsbibliotek med författarbesök, utställningar och föreläsningar. Då tillkännages även årets pristagare av Svenska Deckarakademin.

*Foton: Mats Jonsson
Oktober 2017*